RAZVOJNI CENTER MURSKA SOBOTA
REGIONALNA RAZVOJNA AGENCIJA ZA POMURJE

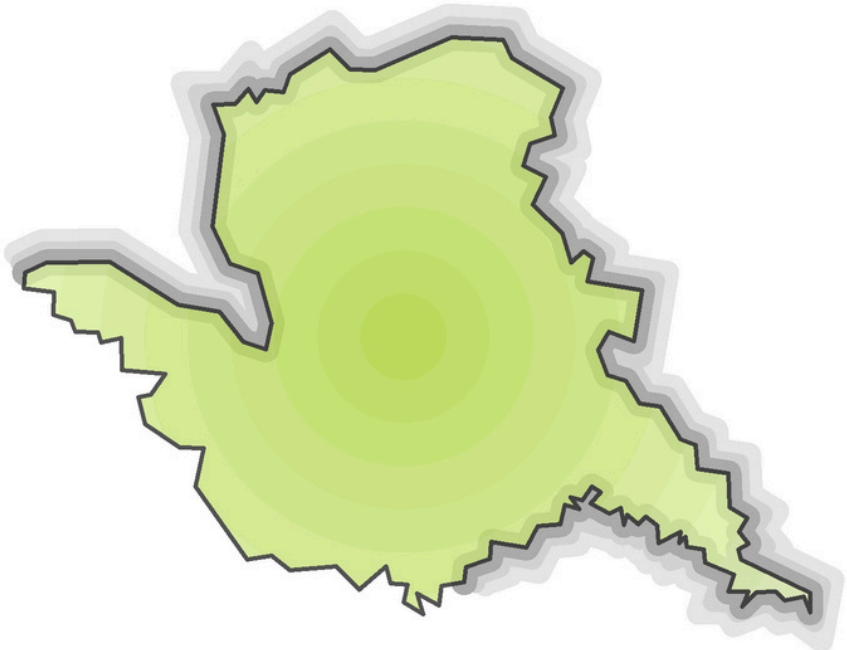
ZEU

TERVEZET

A MURAVIDÉK REGIONÁLIS **TERÜLET-RENDEZÉSI TERVE**

LAKOSSÁGI ÖSSZEFOGLALÓ

MURASZOMBAT,
2026. SZEPTEMBER

TARTALOMJEGYZÉK

1. A REGIONÁLIS TERÜLETRENDEZÉSI TERV CÉLJA 3

2. A MURAVIDÉK FŐ JELLEMZŐI, KIHÍVÁSAI ÉS FEJLESZTÉSI LEHETŐSÉGEI 3

3. TELEPÜLÉSHÁLÓZAT, LAKHATÁS ÉS GAZDASÁGFEJLESZTÉS 3

4. MEZŐGAZDASÁG, TURIZMUS, KÖZLEKEDÉS ÉS ENERGETIKA 4

5. TÁJ, VÍZ, TERMÉSZET ÉS ÉGHAJLATI ELLENÁLLÓ KÉPESSÉG 5

6. AZ RTT VÉGREHAJTÁSA ÉS NYOMON KÖVETÉSE 5

MELLÉKLET. A REGIONÁLIS TERÜLETRENDEZÉSI TERV 5. FEJEZETE 6

1. A REGIONÁLIS TERÜLETRENDEZÉSI TERV CÉLJA

A Muravidék regionális területrendezési terve (RTT) olyan stratégiai tervezési eszköz, amelynek segítségével az állam és a régió önkormányzatai összehangolják a régió hosszú távú területi fejlődését. Meghatározza a területi fejlődés jövőképét és céljait, a települések, a gazdaság, az infrastruktúra és a táj fejlesztésének fő irányait, valamint a célok megvalósításának és nyomon követésének módját.

Az RTT közös regionális keretet ad a későbbi területi és fejlesztési tervezéshez. Az egyes telkekre vonatkozó részletes területrendezési megoldásokat a későbbi tervezés határozza meg. Az RTT iránymutatásait figyelembe veszik az önkormányzati területrendezési dokumentumok készítésekor, és a terv a regionális fejlesztési program területi alapjául is szolgál.

Az RTT a Muravidék mind a 27 önkormányzatának területére kiterjed.

2. A MURAVIDÉK FŐ JELLEMZŐI, KIHÍVÁSAI ÉS FEJLESZTÉSI LEHETŐSÉGEI

A Muravidéket a Mura által összekapcsolt Prekmurje és Prlekija alkotja. Területi arculatát a Mura menti síkságok és kiterjedt, jó minőségű mezőgazdasági területeik, Goričko, Lendavske gorice, Ljutomersko–Ormoške gorice és Radgonsko–Kapelske gorice dombvidékei, az erdők, a vizek és vízparti területek, valamint a jellegzetes kultúrtáj határozzák meg.

A Muravidékre többközpontú, szórt településszerkezet, csökkenő és öregedő népesség, valamint a városi, vidéki és távoli határ menti területek közötti fejlettségi különbségek jellemzők. További jelentős kihívás a közszolgáltatások és a munkahelyek elérhetősége, az árvíz-, erózió- és földcsuszamlásveszély, az éghajlatváltozás, valamint a fejlesztési igények összehangolása a jó minőségű termőföld, a víz, a természet, a kulturális örökség és a táj védelmével.

Jelentős fejlesztési lehetőséget kínál a mezőgazdaság és az élelmiszer-termelés, a geotermikus energia és más megújuló energiaforrások, a turizmus, a gazdasági és logisztikai tevékenységek, az értékes természeti és kulturális táj, valamint az Ausztriával, Magyarországgal és Horvátországgal határos fekvés.

Az RTT jövőképe a Muravidékről: „A Muravidék térben jól összekapcsolt, az éghajlatváltozás hatásaival szemben ellenálló és befogadó régió lesz, amely a területek, a természeti erőforrások és a közszolgáltatási infrastruktúra átgondolt, fenntartható kezelésével biztosítja a jó életminőséget, a gazdaság életképességét és a táj sajátos arculatának megőrzését.”

3. TELEPÜLÉSHÁLÓZAT, LAKHATÁS ÉS GAZDASÁGFEJLESZTÉS

A területi fejlődés alapja a többközpontú településhálózat megerősítése. A II. szintű központként kijelölt Murska Sobota (Muraszombat) a régió fő gazdasági, közigazgatási, oktatási, egészségügyi és közlekedési központjaként fejlődik. A IV. szintű központok, Gornja Radgona, Ljutomer és Lendava (Lendva), a régió nagyobb térségeit látják el fontos funkciókkal. A hálózatot Radenci és Beltinci városi települései, továbbá a regionális fejlődés szempontjából jelentős Rakičan, Moravske Toplice, Banovci, Moravci v Slovenskih goricah és a többi önkormányzati központ egészíti ki.

Elsőbbséget élvez a meglévő településeken belüli fejlesztés, a megújítás és a már beépített területek hatékonyabb használata. A beépítés sűrítése, a meglévő épületek felújítása és az elhagyott, alulhasznosított vagy leromlott területek újrahasznosítása megelőzi az új területek beépítését. Ez mérsékli a mezőgazdasági, erdő- és egyéb beépítetlen területekre nehezedő nyomást, és javítja a meglévő infrastruktúra kihasználását.

A lakásfejlesztést elsősorban olyan területekre kell irányítani, ahonnan a közösségi közlekedés, a munkahelyek és a szolgáltatások jól elérhetők. A lakhatás szempontjából kiemelt fejlesztési terület Murska Sobota, Gornja Radgona, Ljutomer, Lendava és Radenci.

Az oktatási, egészségügyi, szociális, kulturális, sport- és egyéb közszolgáltatások hálózatát fenn kell tartani és meg kell erősíteni. A demográfiai változások miatt külön hangsúlyt kapnak az időseket szolgáló ellátások és infrastruktúra, valamint a szolgáltatások elérhetősége a vidéki, határ menti és demográfiailag veszélyeztetett térségekben.

A gazdaságfejlesztés elsősorban a megfelelő közlekedési, közmű- és energetikai infrastruktúrával rendelkező meglévő gazdasági övezetekre és fejlesztési területekre irányul, különösen Murska Sobota, Gornja Radgona, Ljutomer és Lendava térségében. Új területek beépítése előtt a meglévő gazdasági területek foghíjainak beépítését, megújítását és hatékonyabb hasznosítását kell ösztönözni.

4. MEZŐGAZDASÁG, TURIZMUS, KÖZLEKEDÉS ÉS ENERGETIKA

A mezőgazdasági területek a Muravidék legfontosabb természeti és fejlesztési erőforrásai közé tartoznak. Az RTT ezért hangsúlyozza megőrzésüket, élelmiszer-termelési funkciójuk védelmét, a helyi termelés és a rövid ellátási láncok fejlesztését, valamint a mezőgazdaság éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodását. A dombvidéken külön figyelmet kap a becserjésedés megelőzése és a jellegzetes szőlőtáj, valamint a mozaikos kultúrtáj megőrzése.

A turizmus fejlesztése a természeti, kulturális és termálvízi erőforrásokra épül, a térség terhelhetőségének figyelembevételével. Kiemelt területek a termál- és gyógyfürdők, Goričko, a Mura folyó térsége, a szőlőtermő területek és a városi központok. A terv ösztönzi a termál-, egészség-, sport- és rekreációs, természetjáró, kulturális, gasztronómiai és falusi turizmus összekapcsolását.

A közlekedési rendszer feladata a települések, regionális központok, munkahelyek és közszolgáltatások közötti elérhetőség javítása. A prioritások közé tartozik a meglévő közúti és vasúti hálózat korszerűsítése, a közösségi közlekedés és a multimodális csomópontok fejlesztése, valamint a kerékpáros és gyalogos kapcsolatok javítása. A határ menti fekvés indokolja az Ausztriával, Magyarországgal és Horvátországgal fennálló közlekedési és funkcionális kapcsolatok erősítését. A Muravidék regionális fenntartható városi mobilitási tervének elfogadása után annak iránymutatásai és intézkedései a későbbi tervezésben is irányadók lesznek.

Az energetikában az RTT a megújuló és alacsony szén-dioxid-kibocsátású energiaforrásokra való áttérést támogatja. A napenergia, a biomassza és a környezeti hő mellett különösen jelentős fejlesztési lehetőséget kínál a geotermikus energia. A terv a geotermikus energia hatékony, lépcsőzetes hasznosítását ösztönzi a fűtésben, a mezőgazdaságban, a gazdasági tevékenységekben és az energiatermelésben. Lendava térségében a geotermikus villamosenergia-termelés lehetőségét is vizsgálják.

Az energetikai létesítmények elhelyezésekor figyelembe kell venni a környezet-, természet-, örökség- és tájvédelmi korlátokat, valamint az észszerű és területtakarékos területhasználat elveit. A napenergia-hasznosító berendezéseket elsősorban meglévő épületeken, parkolókban, infrastrukturális területeken és leromlott területeken kell elhelyezni.

5. TÁJ, VÍZ, TERMÉSZET ÉS ÉGHAJLATI ELLENÁLLÓ KÉPESSÉG

A jó állapotban megőrzött, jellegzetes táj a Muravidék identitásának és fejlesztési lehetőségeinek fontos része. Az RTT külön figyelmet fordít Goričko, Lendavske gorice és Ljutomersko–Ormoške gorice tájaira, a Mura folyó térségére és más jellegzetes területekre.

Az országos szakmai háttéranyag Nyugat- és Közép-Goričkót, Lendavske goricét, a Mura árterét és Ljutomersko–Ormoške goricét országos szinten jellegzetes tájegységként azonosítja. A goričkói táji koncepció megállapításai alapján az RTT Kelet-Goričkót is országos jelentőségű tájkarakterrel rendelkező területként jelöli ki.

Az RTT intézkedéseket határoz meg a becserjésedés megelőzésére, az erdők és sövények megőrzésére, a szőlőterületek átalakítására, a leromlott területek helyreállítására és a vízfolyások természetközeli állapotának visszaállítására.

A regionális zöldinfrastruktúra-hálózat a területi koncepció fontos része. Összeköti az erdőket, a vizeket és a vízparti területeket, a vizes élőhelyeket, a mezőgazdasági tájakat és a települési zöldfelületeket. Célja az ökológiai kapcsolatok biztosítása, a biológiai sokféleség megőrzése, az életminőség javítása és az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás támogatása.

A Mura és mellékfolyói alkotják a régió meghatározó vízi és táji rendszerét. A Mura menti területek kezelése a természetes folyamatok, az árterek és a vízvisszatartó területek megőrzésén, valamint a vízterületek fenntartható, többcélú használatán alapul. A terv a Murára vonatkozó közös hajózási rendet is előirányozza.

A területi fejlődést az éghajlatváltozás várható hatásaihoz kell igazítani. A fejlesztés elsősorban a kevésbé sérülékeny területekre irányul, míg az árvíznek, földcsuszamlásnak és egyéb veszélyeknek kitett területeken korlátozzák a kockázatnövelő beavatkozásokat. A településeken a csapadékvíz visszatartása, a kék-zöld infrastruktúra, a fásítás, az árnyékolás és egyéb, a hőség, az aszály és a szélsőséges időjárás hatásait mérséklő megoldások alkalmazása ösztönzendő.

6. AZ RTT VÉGREHAJTÁSA ÉS NYOMON KÖVETÉSE

Az RTT területrendezési és irányítási intézkedésekkel valósul meg. A területrendezési intézkedések közé tartozik a területrendezési dokumentumok, a településrendezési és a táji koncepciók elkészítése. A jelentősebb településekre és tájegységekre további településrendezési vagy táji koncepciók, egyes témákhoz pedig további szakmai háttértanulmányok készülhetnek.

Az irányítási intézkedések az állam, az önkormányzatok, a fejlesztési intézmények, a területrendezésben illetékes szervek, az infrastruktúra üzemeltetői és más érintettek együttműködésére épülnek. Különösen fontos az önkormányzatok közötti és határon átnyúló együttműködés, a területi és fejlesztési tervezés összekapcsolása, valamint a területek és természeti erőforrások összehangolt kezelése.

Az RTT végrehajtását mutatók segítségével követik nyomon. Ezekkel értékelik a célok teljesülését és a tervezett intézkedések megvalósítását. A nyomon követés lehetővé teszi az eltérések időben történő felismerését és szükség esetén az intézkedések kiigazítását vagy az RTT módosítását.

A regionális területrendezési terv így közös, hosszú távú keretet nyújt egy jól összekapcsolt, elérhető, az éghajlatváltozás hatásaival szemben ellenálló és élénk gazdaságú Muravidék fejlesztéséhez. A fejlődés alapja az észszerű területhasználat, az értékes természeti erőforrások, a jellegzetes kultúrtáj, valamint az önkormányzatok, az állam, a szomszédos régiók és országok együttműködése.

5. A REGIONÁLIS TERÜLETRENDEZÉSI TERV VÉGREHAJTÁSA

A Muravidék regionális területrendezési terve területrendezési és irányítási intézkedésekkel valósul meg.

5.1 Területrendezési intézkedések

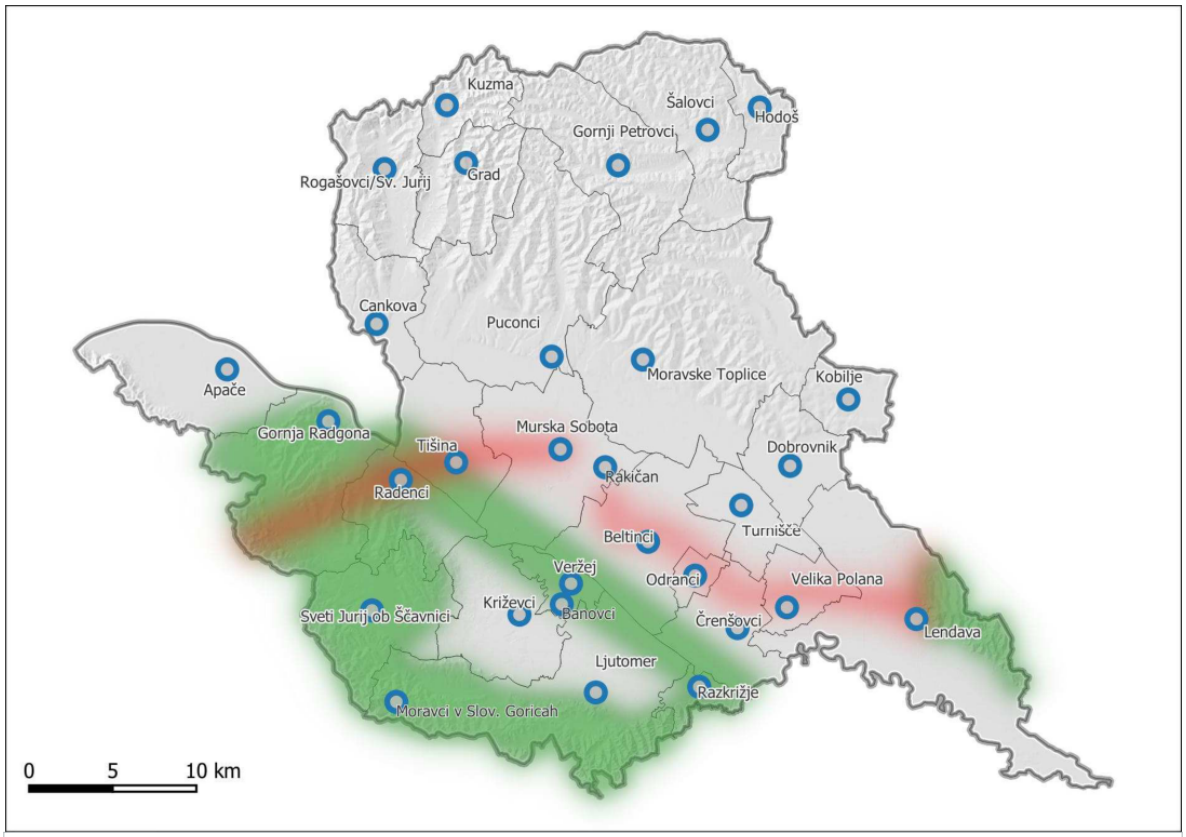
A területrendezési intézkedések közé tartozik a területrendezési dokumentumok, a településrendezési és a táji koncepciók elkészítése, amelyek biztosítják a régió területi fejlesztési koncepciójának összehangolt és hatékony megvalósítását.

3. táblázat. A területi fejlesztési koncepció alapján a Muravidéken előirányzott területrendezési intézkedések

Csoport	Intézkedés / terület	Az intézkedés leírása
1. Területrendezési dokumentumok készítése	Országos területrendezési tervek	Országos területrendezési tervek készítése a következő fejlesztések elhelyezésére • a Maribor és Murska Sobota közötti nagy sebességű vasút • a Beltinci–Lendava–Rédics vasútvonal • a beltinci nemzetközi logisztikai központ
1. Területrendezési dokumentumok készítése	Több önkormányzat által közösen elfogadott részletes településrendezési tervek	Több önkormányzat által közösen elfogadott részletes településrendezési tervek készítése olyan helyi jelentőségű beavatkozásokhoz, amelyek több önkormányzat területére terjednek ki vagy fejlődésére hatnak, különösen az árvízkockázat csökkentése, az infrastruktúra és a közös fejlesztési területek tekintetében.
2. Településrendezési és táji koncepciók készítése	Településrendezési koncepciók	Településrendezési koncepciók készítése a következő településekre • Murska Sobota, mint II. szintű központ • Gornja Radgona, Ljutomer és Lendava, mint IV. szintű központok • Radenci és Beltinci, mint egyéb városi települések • a regionális fejlődés szempontjából jelentős egyéb települések, például Rakičan, Moravske Toplice, Banovci és Moravci v Slovenskih goricah • valamennyi további önkormányzati központ Az egyéb településeken, amelyekre az RTT külön nem irányoz elő településrendezési koncepciót, az önkormányzati területrendezési tervek előírhatják annak elkészítését, ha a helyi közösség háttértanulmányok alapján szükségesnek vagy indokoltnak tartja.

Csoport	Intézkedés / terület	Az intézkedés leírása
2. Településrendezési és táji koncepciók készítése	Táji koncepciók	Táji koncepciók készítése a következő területekre • a Mura árvízvédelmi töltései közötti terület • Lendavske gorice • Slovenske gorice A hasonló fejlesztési és területrendezési kihívásokkal szembesülő kisebb, összefüggő területekre, például Ljutomersko–Ormoške gorice térségére, több önkormányzat közös táji koncepciót készíthet. Az egyéb táji területeken, amelyekre az RTT külön nem irányoz elő táji koncepciót, az önkormányzati területrendezési tervek előírhatják annak elkészítését, ha a helyi közösség háttértanulmányok alapján szükségesnek vagy indokoltnak tartja.

A tágabb várostérség további területrendezése során a településrendezési koncepciót, Goričko térségében pedig a táji koncepciót kell figyelembe venni. Mindkettő az RTT szakmai háttéranyagaként készült.

Jelmagyarázat

Régióhatár

Önkormányzati határ

Területrendezési intézkedések

Tervezett országos területrendezési tervek

Táji koncepciók készítésének területei

Településrendezési koncepciók készítésének területei

Térképezés: ZEU

28. ábra. Az RTT végrehajtása területrendezési intézkedésekkel a Muravidéken

5.2 Irányítási intézkedések

Az irányítási intézkedések kiegészítik a területrendezési intézkedéseket, és lehetővé teszik az RTT összehangolt és hatékony végrehajtását. Ide tartozik az ágazatok, intézmények és önkormányzatok közötti együttműködés, a területi és fejlesztési tervezés összekapcsolása, a döntéshozatal szakmai és információs támogatása, az ágazati politikák és programok összehangolása, a földpolitika, a zöldinfrastruktúra és a táj kezelése, a határon átnyúló és régiók közötti együttműködés, valamint az egyéb fejlesztési, részvételi és szervezési intézkedések.

Az irányítási intézkedéseket az állam, az önkormányzatok, a fejlesztési intézmények, a területrendezésben illetékes szervek, a közcélú infrastruktúra üzemeltetői és más érintettek saját hatáskörükön belül hajtják végre.

4. táblázat. A Muravidéken előirányzott irányítási intézkedések

Irányítási intézkedések / terület	**Intézkedések**
Ágazatközi, intézményközi és önkormányzatok közötti koordináció	• Az állam, az önkormányzatok, a területrendezésben illetékes szervek, a fejlesztési intézmények, a közcélú infrastruktúra üzemeltetői és más érintettek területrendezési és fejlesztési döntéseinek összehangolása. • Az olyan területrendezési beavatkozások és fejlesztési kérdések önkormányzatok közötti összehangolása, amelyek hatásai vagy funkcionális kapcsolatai túlmutatnak egyetlen önkormányzat területén. • A különböző ágazati politikák intézkedéseinek összekapcsolása a regionális jelentőségű beavatkozások tervezése és végrehajtása során. • Közös fejlesztési és projektpartnerségek létrehozása a regionális vagy több önkormányzatot érintő intézkedések végrehajtására.
A területi és fejlesztési tervezés összekapcsolása	• A regionális területrendezési terv (RTT) és a regionális fejlesztési program összhangjának biztosítása. • Az RTT céljainak, prioritásainak és iránymutatásainak figyelembevétele a regionális fejlesztési projektek, a regionális fejlesztési megállapodás, valamint egyéb fejlesztési és beruházási dokumentumok előkészítésekor. • Az olyan regionális vagy több önkormányzatot érintő projektek előnyben részesítése, amelyek az RTT több céljának megvalósításához járulnak hozzá. • A területrendezési intézkedések összekapcsolása az állami, regionális, önkormányzati és európai fejlesztési és finanszírozási eszközökkel.
Az ágazati stratégiák és programok összehangolása	• Az RTT iránymutatásainak beépítése a jelentős területi hatással járó ágazati stratégiákba, programokba és projektekbe. • Az ágazati fejlesztési igények összehangolása és a területhasználatok közötti konfliktusok megelőzése. • A területi fejlődés összehangolása a közlekedésre, energetikára, vízgazdálkodásra, mezőgazdaságra, erdőgazdálkodásra, természetvédelemre, kulturális örökségre, turizmusra, lakáspolitikára, közszolgáltatási infrastruktúrára és gazdaságra vonatkozó dokumentumokkal. • A Muravidék regionális fenntartható városi mobilitási tervének elfogadása után az abban foglalt iránymutatások és intézkedések figyelembevétele a közlekedési infrastruktúra és a mobilitás tervezésekor. • A regionális éghajlatváltozási alkalmazkodási cselekvési terv elkészülte után a területi szempontból releváns iránymutatások és intézkedések figyelembevétele az RTT végrehajtásakor, valamint a területrendezési dokumentumok, háttértanulmányok és fejlesztési projektek előkészítésekor.

Irányítási intézkedések / terület	Intézkedések
Aktív földpolitika, településen belüli fejlesztés és megújítás	• Aktív földpolitika folytatása a települések fejlesztési lehetőségeinek biztosítására. • A településeken belüli fejlesztés, a beépítés sűrítése, az épületállomány felújítása, valamint a kihasználatlan, elhagyott és leromlott területek megújítása és hasznosítása előnyben részesítendő. • A már beépített területek és épületek újrahasznosításának ösztönzése új fejlesztési területek megnyitása előtt. • A funkcionálisan leromlott és potenciálisan szennyezett területek nyilvántartása és nyomon követése, valamint a kármentesítés, újrahasznosítás vagy ökológiai helyreállítás szempontjából elsőbbséget élvező területek kijelölése. • A települések átfogó megújítása a közterületek és zöldfelületek minőségének, az energia- és anyaghatékonyságnak, valamint a fenntartható mobilitás feltételeinek javításával. • Annak vizsgálata, hogy a régóta kihasználatlan fejlesztési területek kijelölt rendeltetése a tényleges fejlesztési igényekhez és területi adottságokhoz igazítható-e.
A lakhatás és a közszolgáltatási infrastruktúra összehangolása	• A lakhatás és a közszolgáltatási infrastruktúra fejlesztésének regionális és önkormányzatok közötti összehangolása a demográfiai változások, a lakossági igények, az elérhetőség és a települések többközpontú hálózatban betöltött szerepe alapján. • A lakásfejlesztés elsődleges irányítása a lakhatás szempontjából kiemelt fejlesztési területekre (PROSO), igazolt igény esetén pedig más városi településekre. • A meglévő lakásállomány felújításának és hasznosításának, a közösségi bérlakások fejlesztésének és az egyes lakossági csoportok igényeihez igazodó lakhatásnak az ösztönzése. • Önkormányzatok közötti együttműködés az oktatási, egészségügyi, szociális, kulturális, sport-, igazgatási és egyéb közszolgáltatások biztosításában. • Az ellátás helyi igényekhez igazodó formáinak fejlesztése a távoli, határ menti és demográfiailag veszélyeztetett térségekben. • A meglévő közszolgáltatási és sportinfrastruktúra megtartásának, felújításának, korszerűsítésének és többcélú használatának előnyben részesítése.

Irányítási intézkedések / terület	Intézkedések
A mezőgazdasági területek és erdők fenntartható kezelése	• A jó minőségű mezőgazdasági területek és termőképességük megőrzése, valamint a nem mezőgazdasági célú hasznosításra való indokolatlan áttérés megelőzése. • A fenntartható és ökológiai gazdálkodás, az agrár-környezetvédelmi intézkedések és a mezőgazdaság éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodásának ösztönzése. • A mezőgazdasági területek becserjésedésének megelőzése, különösen a dombvidéki és demográfiailag veszélyeztetett térségekben. • A sövények, vízparti növényzet, rétek, hagyományos magas törzsű gyümölcsösök, erdőfoltok és más tájelemek megőrzése és kialakítása. • A helyi és rövid ellátási láncok ösztönzése, valamint a mezőgazdasági termékek előállításának, feldolgozásának, tárolásának és elosztásának összekapcsolása. • Fenntartható, természetközeli erdőgazdálkodás az erdők ökológiai, védelmi, társadalmi és termelési funkcióinak megőrzésével. • Az összefüggő erdőtömbök, erdőrezervátumok, védelmi rendeltetésű erdők és jelentős erdőfoltok megőrzése, valamint a fenntartható erdő- és faipari értéklánc fejlesztése.
Fenntartható erőforrás-gazdálkodás és természetvédelem	• A természeti erőforrások fenntartható és észszerű használata, hosszú távú megőrzésük biztosításával. • A természetvédelmi szempontból jelentős területek, a védett fajok élőhelyei és az élőhelytípusok állapotának, valamint a terület ökológiai összekapcsoltságának megőrzése és javítása. • A fejlesztési igények összehangolása a védett területek, a Natura 2000 területek, az ökológiailag jelentős területek és a természeti értékek védelmi céljaival. • Az ásványi nyersanyagok észszerű használata, a kitermelési területek folyamatos és végső helyreállítása, valamint az újrahasznosított és másodlagos nyersanyagok használatának ösztönzése. • A természetes folyamatok megőrzése és az élőhelyek, illetve természetes rendszerek jelentős feldarabolódását okozó beavatkozások megelőzése.

Irányítási intézkedések / terület	Intézkedések
A zöldinfrastruktúra és a táj kezelése	• A regionális zöldinfrastruktúra-hálózat összehangolt tervezése, kialakítása, megőrzése és kezelése, valamint a települési zöldhálózatok összekapcsolása a nyílt tájjal. • Az ökológiai folyosók, lépőkőélőhelyek, sövények, fasorok, erdőfoltok, vízparti növényzet, rétek és más tájszerkezeti elemek megőrzése és helyreállítása. • Az üvegházhatású gázok elnyelésében jelentős területek, különösen az erdők, vizes élőhelyek, nedves rétek, erdőszegélyek és vízparti sávok megőrzése, kiterjedésük növelése és bekapcsolásuk a regionális zöldhálózatba. • A becserjésedés megelőzése elsősorban Goričko, Jeruzalemske gorice és Lendavske gorice területén. • Az összefüggő erdőtömbök és jelentős erdőfoltok megőrzése. • A szőlőterületek átalakítása a jellegzetes tájszerkezet megőrzésével. • Az ásványinyersanyag-kitermelési és egyéb leromlott területek helyreállítása. Az érdemi újrahasznosításra alkalmatlan területeken az ökológiai helyreállítás és a növényzet visszatelepítésének ösztönzése. • A szabályozott vízfolyások természetközeli állapotának helyreállítása, a természetes vízjárás, az árvízi elöntési és vízvisszatartó területek, holtágak, vizes élőhelyek és egyéb vízparti élőhelyek megőrzése és helyreállítása, ahol ez megvalósítható és az árvízbiztonsággal összeegyeztethető. • A különleges védelmi területek állapotának megőrzése és javítása. • A zöldinfrastruktúra-hálózat összekapcsolása a Podravje régióval, valamint a Mura és a Ledava (Lendva) menti, határon átnyúló természeti rendszerekkel.
A lakókörnyezet minősége és az emberi egészség védelme	• A lakókörnyezet minőségének megőrzése és javítása a lakosság zajnak, légszennyezőanyag-kibocsátásnak, fényszennyezésnek és egyéb környezeti terheléseknek való kitettségének csökkentésével. • A települési és a nyílt tájban fekvő csendes területek vizsgálata és kijelölése, valamint iránymutatások meghatározása megőrzésükhöz, kialakításukhoz és a zöldhálózattal, nyitott közterületekkel és rekreációs területekkel való összekapcsolásukhoz. • A területrendezés során új, jelentős zaj- és kibocsátási források telepítésének megelőzése a lakóterületek, közszolgáltatási területek és más érzékeny területhasználatok közvetlen közelében.

Irányítási intézkedések / terület	Intézkedések
A kulturális örökség kezelése	• A kulturális örökség megőrzése, átfogó felújítása, újjáélesztése és újrahasznosítása a régió területi fejlődésének szerves részeként. • A kulturális örökség beépítése a településmegújításba, a kultúrtáj kezelésébe, a turizmusfejlesztésbe és a helyi gazdaságba. • A jellegzetes települési, táji és építészeti típusok, valamint a hagyományos területhasználati módok megőrzése. • A kulturális örökség és a helyi identitás megőrzéséhez hozzájáruló tevékenységek, hagyományos mesterségek és ismeretek támogatása. • A kulturális kínálat hozzáférhetőségének javítása és a kulturális örökség összekapcsolása a közterületekkel, a zöldhálózattal és a turisztikai kínálattal.
Régiók közötti és határon átnyúló együttműködés	• A területi fejlődés összehangolása a Podravje régióval azokban a kérdésekben, amelyek hatásai vagy funkcionális kapcsolatai túlmutatnak a fejlesztési régió határain. • Az együttműködés erősítése Ausztriával, Magyarországgal és Horvátországgal a területrendezés, a közlekedés és mobilitás, a gazdaság, az energetika, a vízgazdálkodás, a környezetvédelem, a turizmus, a zöldinfrastruktúra és a közszolgáltatások területén. • Közös vagy összehangolt megoldások kidolgozása a határon átnyúló közlekedési, infrastrukturális és környezeti rendszerek számára. • A települések határon átnyúló funkcionális kapcsolatainak erősítése és együttműködés közös fejlesztési, infrastrukturális, környezeti és turisztikai projektekben. • Önkormányzatok közötti egyeztetés és a Mura közös hajózási rendjének kidolgozása, valamint a határon átnyúló szakaszok hajózási rendjének összehangolása állami hatáskörben, államközi együttműködés keretében.
Háttértanulmányok a szórt beépítésű szőlőterületekhez	• Háttértanulmányok készítése a szőlőterületek meglévő beépítésének megújításához és fejlesztéséhez. • A szőlőtáj jellegzetes táji, településszerkezeti és építészeti elemeinek megőrzésére vonatkozó feltételek meghatározása. • Iránymutatások kidolgozása a szórt beépítés további terjedésének megelőzésére és a meglévő beépítés észszerű, területrendezési szempontból megfelelő megújítására.

Irányítási intézkedések / terület	Intézkedések
Háttértanulmányok a település- és tájkarakter megőrzéséhez	• Az egyes területek és települések jellegzetes táji, városépítészeti, településszerkezeti és építészeti sajátosságainak azonosítása. • Iránymutatások meghatározása a látképek, a településszegélyek, a jellegzetes térszerkezeti mintázatok, a települések és a nyílt táj közötti átmenet, valamint a területi identitás egyéb elemeinek megőrzéséhez. • A háttértanulmányok eredményeinek beépítése az önkormányzati területrendezési dokumentumokba és egyéb önkormányzati előírásokba.
Turisztikai háttértanulmányok	• A Muravidék egészére kiterjedő turisztikai fejlesztési háttértanulmány készítése. • A turisztikai területek térbeli lehetőségeinek, korlátainak, terhelhetőségének és fejlesztési igényeinek meghatározása. • Iránymutatások meghatározása a turisztikai területek funkcionális összekapcsolására, valamint a turisztikai, sport- és rekreációs infrastruktúra fejlesztésére és korszerűsítésére. • A turizmus fejlesztésének összehangolása a természeti erőforrások, a kulturális örökség és a tájkarakter védelmével, valamint a fenntartható mobilitással.
Öntözési és vízgazdálkodási háttértanulmányok	• Háttértanulmány készítése a regionális szintű integrált öntözésirányításhoz. • A többletvizek és árvizek mezőgazdasági öntözésre való felhasználási lehetőségeinek vizsgálata. • A rendelkezésre álló vízkészletek, a vízigények, valamint az öntözőrendszerek fejlesztését érintő területi és környezeti korlátok meghatározása. • Iránymutatások meghatározása a fenntartható és észszerű vízhasználathoz a mezőgazdaságban és az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodásban.
Háttértanulmányok az ásványi nyersanyagokról	• Regionális háttértanulmány készítése az ásványinyersanyag-területek tervezéséhez. • A stratégiai és gazdasági jelentőségű területek, valamint a helyben előforduló és gyakori ásványi nyersanyagok lelőhelyeinek meghatározása. • A regionális önellátási igények és a meglévő lelőhelyek észszerűbb hasznosítási lehetőségeinek értékelése. • Iránymutatások kidolgozása a folyamatos és végső helyreállításra, valamint a felhagyott és helyreállított kitermelőhelyek további használatára.

Irányítási intézkedések / terület	Intézkedések
Közlekedési és közösségi személyszállítási háttértanulmányok	• Makroszkopikus közlekedési modellek és egyéb háttértanulmányok készítése a regionális utazási áramlatok feltárására. • A fő utazási kiindulási és célterületek, valamint a települések és tevékenységi területek összekapcsolására vonatkozó igények azonosítása. • A közösségi személyszállítási járatok szervezéséhez és optimalizálásához szükséges szakmai alapok kidolgozása. • Az átszállási és multimodális csomópontok helyszíneinek és funkcióinak, valamint a vasúti, autóbuszos, kerékpáros és gyalogos közlekedés összekapcsolásának vizsgálata. • A háttértanulmányok összehangolása a Muravidék regionális fenntartható városi mobilitási tervével.
A kerékpáros hálózathoz kapcsolódó háttértanulmányok	• Háttértanulmányok készítése az országos kerékpáros összeköttetések nyomvonalának kijelöléséhez, a régió fejlesztési igényeinek, valamint az országos és európai iránymutatásoknak a figyelembevételével. • Az országos, regionális és helyi kerékpáros hálózatok funkcionális összekapcsolásának biztosítása. • Elsőként annak vizsgálata, hogy az összeköttetések meglévő közlekedési vagy más infrastrukturális folyosók mentén vezethetők-e. • A kerékpáros hálózat összekapcsolása a településekkel, a közösségi személyszállítással, a turisztikai területekkel és a rekreációs útvonalakkal.
Háttértanulmányok vagy energetikai koncepció a távhőellátásról, a geotermikus energiáról és más megújuló forrásokról	• Háttértanulmányok készítése a távhőellátásról, valamint a geotermikus energia és más megújuló hőforrások hatékony és fenntartható hasznosításáról. • A meglévő távhőrendszerek és a lehetséges hőforrások elemzése. • A hőelosztó hálózatok korszerűsítésére és bővítésére alkalmas területek, valamint a hálózatok összekapcsolási lehetőségeinek meghatározása. • A geotermikus energia lépcsőzetes hasznosításának, a hulladékhő felhasználásának és az energiarendszerek településekkel, gazdasági övezetekkel és mezőgazdasági tevékenységekkel való összekapcsolásának vizsgálata.

Irányítási intézkedések / terület	Intézkedések
Szélenergetikai háttértanulmányok	• A Muravidék szélenergia-potenciáljának részletesebb felmérése. • A szélerőművek elhelyezésére alkalmas területi lehetőségek és kevésbé sérülékeny területek azonosítása. • A természetvédelemmel, kulturális örökséggel, tájjal, vízzel, mezőgazdasági és erdőterületekkel, emberi egészséggel és lakókörnyezettel kapcsolatos korlátozások, valamint az ökoszisztéma-szolgáltatásokra gyakorolt hatások és a körforgásos gazdaság elveinek figyelembevétele. • A többcélú területhasználat és a meglévő közlekedési és energetikai infrastruktúrához való csatlakozás lehetőségeinek vizsgálata.
Napenergetikai háttértanulmányok	• Háttértanulmány készítése a naperőművek elhelyezésére alkalmas területek, a korlátok és a telepítési feltételek meghatározására. • Elsődleges lehetőségek azonosítása az épületek tetőfelületein, parkolókban, infrastrukturális területeken, leromlott területeken és más, területrendezési szempontból megfelelő helyszíneken. • A hatékony és többcélú területhasználat, valamint a jó minőségű mezőgazdasági területek, zöldfelületek, természeti értékek, kulturális örökség és tájkarakter védelmének figyelembevétele. • Telepítési iránymutatások meghatározása a legkevesebb területhasználati és környezeti konfliktussal járó területekre, figyelembe véve az ökoszisztéma-szolgáltatásokra és az emberi egészségre gyakorolt hatásokat, valamint a körforgásos gazdaság elveit.
Ivóvízellátási háttértanulmányok	• Háttértanulmány készítése a Muravidék hosszú távú, biztonságos és megbízható ivóvízellátásához. • A meglévő és tervezett vízforrások, rendelkezésre állásuk és tervezett felhasználásuk meghatározása, a tartalék vízforrásokat is beleértve. • Az egyes rendszerek ellátási területeinek és az ivóvíz szállítását biztosító fő létesítményeknek a meghatározása. • A vízellátó rendszerek további összekapcsolásának, a kölcsönös és tartalék ellátásnak, valamint a hálózati veszteségek csökkentésének vizsgálata. • A települések és tevékenységek fejlesztésének összehangolása a vízkészletek hosszú távú rendelkezésre állásával.

Irányítási intézkedések / terület	Intézkedések
Háttértanulmányok a védett fajok élőhelyeiről és az élőhelytípusokról	• Háttértanulmány készítése a védett fajok élőhelyei és az élőhelytípusok állapotának megőrzésére és javítására, különösen a Goričko Tájvédelmi Park területén. • Az élőhelyek elhelyezkedésének és állapotának elemzése a beépítésre kijelölt, még beépítetlen területeken és más, fejlesztési szempontból releváns helyszíneken. • Az élőhelyek megőrzésére, állapotjavítására és helyreállítására vonatkozó feltételek és iránymutatások meghatározása. • Szakmai alap biztosítása a fejlesztési és természetvédelmi érdekek összehangolásához a későbbi területrendezés során.
A kulturális örökség védelméhez kapcsolódó háttértanulmányok	• Háttértanulmány készítése a Muravidék kulturális öröksége védelmének, megújításának és a fejlesztésbe való bevonásának átfogó megközelítéséhez. • Az örökségvédelmi tervek elkészítéséhez kiemelt területek és épületek azonosítása. • Megfelelő örökségvédelmi háttértanulmányok biztosítása a kulturális örökségként védett településrészek átfogó megújításának tervezéséhez, az örökségvédelmi előírásokkal összhangban. • A kulturális örökség helyreállításához, felújításához, újrahasznosításához és a régió területi, gazdasági, turisztikai, kulturális és társadalmi fejlődésébe való bevonásához kapcsolódó stratégiai kezdeményezések és konkrét, regionális jelentőségű projektek nyilvántartása és szakmai értékelése. • A kulturális örökség megújításának szempontjából kiemelt területek, épületek és témák meghatározása állapotuk, jelentőségük, fejlesztési lehetőségeik és újrahasznosíthatóságuk alapján. • Örökségmegújítási cselekvési terv készítése, amely meghatározza a kiemelt tevékenységeket és projekteket, végrehajtásuk indikatív sorrendjét, a fő együttműködő partnereket, valamint a fejlesztési és finanszírozási eszközökhöz való kapcsolódás lehetőségeit. • Iránymutatások meghatározása a kulturális örökség bevonására a települések megújításába, a kultúrtáj kezelésébe, a turizmusfejlesztésbe, a közösségi programokba és a helyi gazdaságba, kulturális értékeinek átfogó megőrzésével.

Irányítási intézkedések / terület	Intézkedések
Árvízkockázati háttértanulmányok	• Átfogó regionális háttértanulmány készítése az árvízkockázat csökkentéséről. • Az árvízkockázat-csökkentő intézkedéseket igénylő területek azonosítása és a további területrendezés kiindulópontjainak meghatározása. • Vízügyi, természetközeli és többcélú intézkedések együttes vizsgálata, beleértve az elöntési és vízvisszatartó területek megőrzését vagy bővítését, a víz tájban tartását, valamint a csapadék eredetű, illetve városi elöntések kockázatának csökkentését. • Az árvízvédelmi megoldások összehangolása az önkormányzatok és az illetékes állami szervek között, valamint összekapcsolásuk a zöldinfrastruktúrával és egyéb fejlesztési projektekkel.
Eróziós és földcsuszamlási kockázati háttértanulmányok	• Háttértanulmányok készítése az erózionak és földcsuszamlásnak kitett területekre, különösen a Muravidék dombvidéki részén. • A veszélyeztetettség mértékének és a területi fejlesztés korlátainak részletesebb meghatározása. • A biztonságos építés és a tevékenységek elhelyezésének feltételei, valamint a területhasználat természeti adottságokhoz való igazítására vonatkozó iránymutatások meghatározása. • A kiemelt területek és a helyreállítási, megelőzési és egyéb kockázatcsökkentő intézkedésekre vonatkozó iránymutatások meghatározása.